

Sayı: 18331
Tarih: 27.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAIŞMAİLOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

Yap-İşlet-Devlet (YİD) modelli projelerle yapımı tamamlandıktan sonra araç garantisi verilen köprü, tünel ve otoyolların kamuya verdiği zararlar ve araç geçiş ücretlerine yapılan zamlar kamuoyunda tepkilere neden olmaktadır. Köprü, tünel ve otoyollar özel şirketlerin onlarca yıl işleteceği ve kar edeceği bir alana dönüşmüş durumdadır. Ekonomik bedeli ise ülkede yaşayan yoksul halklara ödetilmektedir.

Son olarak 1915 Çanakkale Köprüsü, YİD modelli proje ile tamamlanmış ve 18 Mart'ta günlük 45 bin araç geçiş garantisiyle açılmıştır. Buna paralel olarak Çanakkale Boğazı ile adalar hattında deniz ulaşımını sağlayan GESTAŞ tarafından feribot ücretlerinde Ocak'ta yapılan yüzde 30'luk zammın ardından 20 Nisan'da yüzde 42 ila yüzde 117 arasında değişen oranda ikinci bir zam daha yapılmıştır. 265 TL olan TIR geçiş ücreti 400 TL'ye 136 TL olan kamyon geçiş ücreti 295 TL'ye, 95 TL olan otomobil ücreti 135 TL'ye, 6,50 TL olan yaya geçişi 10 TL'ye yükselmiştir. Yine köprü açılışın hemen ardından Eceabat-Çanakkale, Kilitbahir-Çanakkale ve Lapseki-Gelibolu feribotlarının sefer sayıları büyük oranda azaltılmış, kamuoyundaki tepkilerden sonra bu karardan vazgeçilmişti.

Gerek feribot sefer sayısını azaltma girişimi gerek feribot ücretlerine fahiş oranda yapılan zamlar göz önüne alındığında Çanakkale Köprüsü'nden geçişlerin garanti edilenin altında kalmasından dolayı feribota olan talebin azaltılmak istendiği yönündeki iddiaların doğruluğuna işaret etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Çanakkale feribot seferlerine yapılan fahiş zammın gerekçesi nedir? Zam oranını neye göre belirlenmiştir? Yıllık enflasyon oranı neden dikkate alınmamıştır?
2. Feribota olan talebi azaltmak ve halkı Çanakkale Köprüsü'ne yönlendirmek için zam yapıldığı doğru mudur? Zam kararının ardında Çanakkale Köprüsü'nden geçişlerin garanti edilenin altında kalması mı yatmaktadır?
3. Çanakkale Köprüsü'nün açıldığı 18 Mart'tan bugüne kadar, gün gün belirtmek kaydıyla kaç araç geçişi olmuştur? İşletmeci şirkete taahhüt edilen 45 bin günlük araç sayısına ulaşılmadığı için halkın bütçesinden ne kadar harcanmıştır?
4. Çanakkale feribot seferlerine yapılan fahiş zammın iptali için bir girişiminiz olacak mıdır?
5. Şirketlere yüksek kar sağlayarak halkı yoksullaştıran geçiş garantili Yap-Devret-İşlet modelli projelerden vazgeçmeyi düşünüyor musunuz?